

Silo, 13 oktober 2019 Vrijheid vieren

Overdenking door Tjeerd de Graaf

Inleiding

Vandaag de vierde zondag rondom het thema Vrijheid. De teksten voor vandaag lagen voor het oprapen, want ik kon gewoon het oecumenisch leesrooster volgen. Voor mij is deze 4^e een logisch vervolg op de 1^e zondag, over God die ons van harte welkom heet, met ons licht en ons donker. God die ons niet uit handen laat vallen, die ons vasthoudt door dik en dun, onvermoeibaar. Vrijheid, vrije mensen als kinderen van God.

Vandaag gaat het over de vraag hoe aanwezig en levend mijn dankbaarheid voor die vrijheid is. Hoe krijgt die vrijheid vorm in mijn leven? Hoe doe ik dat, mijn dankbaarheid wakker houden en vieren.

Lezen Deuteronomium 6, 4 – 9

Lucas17, 11 - 19

Die mij getrokken uit de schoot,
Mij mens genoemd hebt en geëigend,
Mijn ogen wende aan het licht,

Mijn voeten zette dat ik stond,
Mij hebt doen weten dat ik gaan kon,
Dat ik zou komen waar Gij zijt.

Die als ik neerzit aan de kant
Van weg en omweg, moe en dorstig,
Mij overschaduwet met uw Naam.

Die toen ik neerlag in het stof
Mij hebt omgeven met uw duister
Dat geen gedierte mij verslond.

Die ongezien mij trekt tot U,
U zal ik ongezien vertrouwen
Laat mij niet over aan mijzelf.

Tekst: Huub Oosterhuis Muziek: Antoine Oomen

Overdenken

Bij ons thuis, boven op de overloop, hangt een voor mij bijzondere foto van mijn moeder, die alweer bijna drie jaar geleden is overleden, de tijd vliegt. Hij is zo bijzonder omdat ze een vrolijk ondeugende uitdrukking op haar gezicht heeft, die zagen we niet zo heel vaak van haar. De foto op de overloop hangt daar zó, dat als je bijna boven bent, je recht in haar ogen kijkt. Elke keer als ik de trap opkom, en dat is nogal wat keren op een dag, kijkt ze me aan, raakt ze mij. Hoe confronterend soms ook, die foto houdt in mij wakker wie zij voor mij is en wat zij voor mij betekent. Die foto houdt mijn liefde voor haar en mijn dankbaarheid levend. En hoe blij ik ben dat zij mijn moeder is. Hij kwam daar toevallig terecht, een betere plaats had ik niet kunnen bedenken. Ik vind het fijn elke dag aan haar herinnerd te worden. Want ik merk ook dat ik zomaar over ga tot de orde van de dag en het laatste met herinneringen zich langzaam sluit. Hoe snel mijn leven overgaat in een nieuwe routine waarin zij geen plaats meer lijkt te hebben. Op zich niks mis met verdergaan, de draad weer oppakken en tegelijk wil ik de herinnering, wil ik haar levend houden.

Overgaan tot de orde van de dag. Druk zijn met wat het leven van ons vraagt, en dat is veel. Uit het oog, uit het hart... zo werkt dat op zoveel terreinen in ons leven en niet minder in ons geloofsleven. Daarom is het zo belangrijk herinneringen wakker te houden. De herinnering levend houden aan wie God voor ons is. Levend houden hoe God door dik en dun om ons geeft, ons vrijmaakt, ons niet laat vallen. Herinneren, hoe blij we waren op kantelmomenten, momenten van 't licht zien, omkeer, bekering, wanneer je zijn aanwezigheid voelt, kippenvel, en over je hele lijf je haren overeind hebt staan. Door een lied, een woord, een aanraking, stilte...

Dat levend houden gaat niet vanzelf. Dat blijkt, uit die bekende woorden bij 'Hoor Israël'. Die opdracht om de woorden van Gods liefde levend te houden;

Spreek erover; als je thuis bent of onderweg, als je slaapt en als je opstaat!

Bindt ze tot een teken op je hand, Draag ze tot merkteken tussen je ogen!

Schrijf ze op de deurposten van je huis en in je poorten!

Wat je ook doet doe het met Gods liefde in je hart.

De Israëlieten hebben dat heel letterlijk genomen; allerlei symboliek en rituelen om het geloof in Gods liefde en trouw altijd aanwezig te houden. En dan nog, lezen we in de bijbel over een geschiedenis van lange periodes van ingeslapen geloof en door profeten weer wakker geroepen moeten worden. Het zit in onze aard om het 1^e vuur, de 1^e liefde te verliezen. Opgaan in de waan van onze dagen en wat dit leven vraagt.

En dán het verhaal van de melaatsen. Tien melaatsen, mensen met huidvraat staat er letterlijk, lepra zouden wij nu zeggen. Ik denk dat wij ons geen voorstelling kunnen maken van de impact van die ziekte, die je letterlijk langzaam maar zeker opeet. Melaatsen werden verbannen, buiten de stadsmuren. Om elke kans op contact en besmetting te voorkomen. Doodziek en uitgesloten, dubbel gestraft, dubbel leed. Je hoorde ze van verre door de bel die ze moesten luiden. Ze droegen de geur van de dood bij zich. Afgesneden zijn ze, afgesneden van mensen en van God, want ook de tempel, de synagoge was verboden terrein. Gevangenen, gegijzeld in hun eigen lichaam. Zoals het hoort blijven ze op afstand als ze Jezus zien. Ook Jezus houdt afstand. Op hun roep op ontferming; 'Heer ontferm u over ons', stuurt hij ze door naar de priesters; *'Ga heen en toon uzelf aan de priesters'*. Dat ze gaan is verrassend, naar de priester gaan heeft immers pas zin als je weer 'schoon' bent, gereinigd. Maar dat dat zo is ontdekken ze pas als ze op weg zijn. Het lijkt er dus op dat ze alle tien het volste vertrouwen hebben in Jezus kracht.

Dan gebeurt het. Tien ontdekken het wonder, dat ze gereinigd zijn, dat Jezus ze heeft bevrijd (daar hebben we de vrijheid!) Ze zijn niet langer afgesneden van de warmte van menselijk contact en van hun geloof vieren, God danken met anderen. Zo zitten ze letterlijk en figuurlijk weer goed in hun vel.

Tien ontdekken het wonder aan hun lijven. Negen haasten zich naar de priesters, kunnen niet wachten om de draad van hun oude leven weer op te pakken. Eén keert om, keert terug, eerst naar Jezus. Al het andere kan wachten, hij neemt tijd om Jezus te bedanken om God te verheerlijken, dat is het leven wat hij zoekt. Bevrijd van wat hem gevangen hield.

'werden niet tien gereinigd? De negen waar zijn die?' zegt Jezus

'Zijn geen te vinden die omkeren en God verheerlijken

behalve deze elders geborene?'

Alsof het nog niet genoeg is blijkt die ene een buitenbeentje in de groep van tien. Hij is geen Jood maar een Samaritaan, een elders geborene, een allochtoon, van een anders gelovige groep. Is die omkeer dan omdat dit voor hem 'nieuwe liefde' is? Omdat voor hem deze vrijheid nog geen routine is?

Hoe blij kun je zijn als je je voor eerst echt gezien weet, of als je de kracht van die geborgenheid opnieuw ontdekt, ervaart.

Jezus zegt tot hem: *'Sta op en trek verder, - Je geloof heeft je gered!'*

Sta op, iedere dag, ieder moment weer... en trek verder, leef je leven met God. De hele week vraag ik me al af hoe dat voor mij is? Is mijn vrijheid, mijn geloof, de wonderlijke ontdekking van de altijd aanwezige liefde van God routine geworden in mijn leven. Waar en wanneer en hoe neem ik de tijd om mijn dagelijkse beslommeringen te laten voor wat ze zijn, en aandacht te geven aan mijn vrij mens zijn bij God. Hoe vaak zoek ik de blijdschap, de kracht die dat mij kan geven. Hoe geef ik mijn leven vorm vanuit Gods aanwezigheid.

Boven aan de trap thuis hangt een foto. Die wil ik daar niet kwijt, ik wil haar ogen zien, haar levend houden, in mijn doen en laten. Van God bestaan geen foto's, gelukkig maar. We hebben wel de verhalen in de bijbel. En veel symboliek voorhanden, rituelen die ons kunnen helpen. Er is muziek, liederen, bidden, zingen, samen vieren.

Dat helpt, elkaar opzoeken en samen Gods liefde vieren, zoals we dat hier doen, Vrijheid vieren, dankbaarheid delen. Er is zoveel wat ons kan helpen God en de vrijheid van Gods liefde levend te houden in ons leven.

Momenten zoeken waarop je God in de ogen kunt kijken.

Laat liefde en trouw je nooit verlaten

Knoop ze in je oren

Schrijf ze op de tafel van je hart (Spreuken 3, 3-4)